



נר לשולחן שבת

פרשת וישב



גליון 768 תשפ"ב

שוב נבקש
"אם אין קמה אין תורה"
תרימויות יתקבלו ברצון
0556764501
ner4499@gmail.com

סיים החתן: "וכל זה באשמתי, כיצד יכול אני לגשת לבנות את ביתי, כאשר חטא זה רובץ על מצפוני, ואני יודע שהרסתי את חייו של חברי".

השיבו רבי יעקב קמיניצקי: "אל דאגה, אתה היית ילד כאשר ארע המעשה ועדיין לא היית בר עונשים. אתה אינך אשם אלא המלמד, כיצד אפשר להעניש בלי עדים!?"

בנוסף לכך, גם אם היו לו שני עדים, מאימתי דינו של גנב הוא מיתה!? והרי רבינו יונה כותב כי "צער ההלבנה מר ממוות!" המלמד הרג את הילד במיתה כפולה, בהלבנת פנים ובאיבוד עולמו הרוחני, ואין לו כפרה לעולם!!! ("חנור לענור" מהג"ר נתן איינפלד)



הרבי של רבי יעקב קמיניצקי - מרן רבי איסר זלמן מלצר: היו אומרים עליו שבנוסף לגאונותו בתורה היה גאון בבין אדם לחברו!

פעם ערך חופה כאשר החתן היה רווק והכלה היתה אלמנה או גרושה. אמר אחד האורחים שאת החופה הזו יש לערוך בבית ולא תחת כיפת השמים. מיד הגיב רבינו ואמר: "יש להזהר בכך ביותר, שכן זה ענין של בין אדם לחברו!" ("בדרך עץ החיים" ח"א)



"שבי אלמנה בית אביך". (ל"ח י"א)

מעשה בר' משה שמכר לרבי שמשון חלק מביתו וחצרו, והותיר זכות ישיבה בסוכה ומעבר לבית הכסא, שהיו בקצה החצר.

עברו שנים ור' משה החליט להשכיר את ביתו למשפחה ברוכת ילדים. רבי שמשון שחשש שחצרו תהפוך "רשות הרבים" התנגד לכך, וטענתו - שבשטר המכירה נכתב "כדי שיכול רבי משה וכל בני ביתו" - משמע שרק בני ביתו של ר' משה יכולים להשתמש בהם ולא אחרים.

נשאל על כך המהר"י וויל, ובענוונותו השיב:

"מה מצאתם בי כי מיששתם את כלי, אני הקטן בחבורה, לדון דין תורה איני יודע, רק בשל השלום אחווה דעתי..."

ונראה שטענתו של רבי שמשון אינה טענה, כי ר' משה שייר את מקום ההילוך לסוכה ולבית הכסא ולא מכרם, כלומר יש לו זכות בגוף הקרקע, ולכן לכל הדעות יכול להשכיר את ביתו לכל מי שיחפוץ, אף למי שבני ביתו מרובים. ורק בשוכר נחלקו הראשונים, אם יכול להשכיר למי שבני ביתו מרובים משלו.

ומה שנכתב בשטר "לי ולכל בני ביתי" לא בא לגרע את זכותו, אלא אדרבה לייפות את כוחו, שיוורשו גם הם בכלל בני ביתו. וכדברי תוס' דכל יוצאי חלציו נקראים "בית אבי", ואפילו אם האבא מת, וכפי שנכתב גבי תמור "שבי אלמנה בית אביך" והרי אביה כבר מת.

(שו"ת מהר"י וויל י' ועיין חו"מ קנ"ד ב')

"... לאמר לאיש אשר אלה לו אנכי הרה" - "מלמד שנוח לאדם להפיל עצמו לכבשן האש ואל ילבין פני חברו ברבים!" (סוטה י')

בזמן שהגאון רבי ברוך בער ליבוביץ שהה בארה"ב, ביקש ממנו רב בית כנסת אחד שיבוא לשמוע את דרשתו בשבת, כדי לחזק את מעמדו בעיני בני קהילתו.

רבי ברוך בער נענה לבקשתו, והלך לבית הכנסת עם בנו של בעל האכסניה שלו. באמצע הדרשה פני רבי ברוך בר האדימו עד מאד, והיה מראה נורא, זה היה נראה שהוא סובל או בוער וכועס על משהו... ובסוף הדרשה יצא במהירות החוצה...

בחזרתו שאלו מלווהו: "למדנו רבינו מה קרה?" השיבו רבי ברוך בער: "באמצע הדרשה הייתי צריך לשירותים באופן דחוף מאד ולא יכלתי להתאפק, אך הבנתי שאם הרב יראה שאני יוצא באמצע דרשתו, הרי יסבור שזה מפני שאין דבריו מוצאים חן בעיני, ויתבייש חלילה ברבים על ידי. והרי חז"ל אמרו - "נוח לאדם שיפיל עצמו לכבשן האש ואל ילבין פני חברו ברבים", חששתי שתצא נפשי מרוב התאפקות, ושזה סוף ימי, וקיבלתי על עצמי למות כדי לא לבייש את הרב, לכן התאדמו פני, כי הייתי סבור למות במסירות נפש, הייתי מוכן ומזומן לזה, לכן הייתה התרגשותי כה גדולה!!!"

מאחר וזכיתי ונשארתי בחיים עד סוף הדרשה, רצתי לעשות צרכיי". (ברכת אברהם" מהגאון רבי אברהם ארלנגר זצ"ל)



מעשה בחתן שבא ביום חופתו אל הגאון רבי יעקב קמיניצקי להתוודות על חטא נורא שלא נותן לו מנוחת הנפש. וטען שהוא אשם בכך שחברו יצא לתרבות רעה! כעת טרם כניסתו לחופה הוא מבקש תיקון וכפרה!

שאלו רבי יעקב: "מדוע אתה אשם שחברך יצא לתרבות רעה?" סיפר הבחור: "כאשר הייתי ילד נטלתי פעם את שעונו של חברי שלא מדעתו, לקחתיו הביתה ושיחקתי בו. אבי שראה אותי משחק בשעון שאינו שלי, ציווה עלי להשיבו לחברי."

למחרת כאשר הגעתי לתלמוד תורה כבר ידעה כל הכיתה על הגניבה. המלמד החליט לערוך חיפוש אחרי השעון בכלי התלמידים. הלכתי למעילים התלויים על הקיר, והכנסתי את השעון לתוך כיס אחד המעילים.

המלמד "הנמרץ" מצא את השעון, והכריז על בעל המעיל כגנב. הילד ניסה להכחיש, אך טענותיו לא נשמעו, המלמד עדיין לא נרגע... ותלה על גב הילד שלט "אני גנב", גרר אותו מכיתה לכיתה והציגו... הילד נשבר, חבריו התרחקו ממנו, והוא הפסיק להגיע ל"תלמוד תורה", עד שלבסוף פרק עול תורה ומצוות."



השבוע יחול יום הזכרון של ראש הישיבה רשכבה"ג, ליבם של ישראל, הגאון הקדוש רבי אהרן לייב שטיינמן, כ"ד כסלו תשע"ח

היה זה בבוקר יום מר ונמהר, כ"ד כסלו תשע"ח, כשהגיעה השמועה לירושלים על פטירתו של מרן הרב שטיינמן, ביקש הגאון רבי משה פישר, רב שכונות בתי ברוידא, כנסת ומונקטש מבנו לקחתו מיד לבני ברק, חכם עדיף מנביא, הבין מה יהיה. נסעו לאחד מבתי המדרש בבני ברק, שם למד עד זמן ההלוויה. בלוויה התרומם מכסא הגלגלים שלו, התאמץ ונשא את המיטה ארבע אמות... לאחר מכן התפאר בכך - סיפר שזכה וקיים בגופו את מצוות לוויית המת, שנשא את גופו הטהור של רבינו.

נ.ב. אציין בזה כי הרב פישר היה מורה לשואלים אותו לברך על רבינו "ברוך שחלק". פעמים כשבאו לשואלו היה משיב: "תלכו לרב שטיינמן הוא רואה דברים שאנו לא רואים!!!"

(נר לשולחן שבת" מידידי הרה"ג י"מ)



סיפר הנגן בעל הכשרון עמירן דביר, שבזמן שלמד בישיבה קטנה אצל מרן הרב שטיינמן, רבי אהרן לייב היה בוחן אותם על לימודם. כל מי שאיחר לשיעור, הוא לא היה בוחן אותו.

כל אותם בחורים שלא ידעו את הסוגיה ידעו היטב מה לעשות... נכנסו מאוחר לשיעור. רבי אהרן לייב מעולם הוא לא בחן את הנכנסים מאוחר!

(נר לשולחן שבת" מהרה"ג א"ש)



מעשה ביהודי חסידי שמאד השתוקק שהרב שטיינמן יתן ברכה לבנו בן השלש. היה זה בשנתו האחרונה של רבינו. האיש הפך את העולם כדי להכנס. לבסוף הצליח.

האב אמר לבנו הקטן 'תן יד לראש הישיבה'. הרב שטיינמן לחץ ידים לילד, ואז הרים את עיניו לאב ואמר: "הידים שלו קרות, צריך לחמם אותן". סיפר היהודי: "יצאתי משם כמו שיכור, הפכתי לאיש אחר!"

(נר לשולחן שבת")



ידידי הרה"ג אברהם ישעיהו נכנס אל בית רבינו עם בניו התאומים, ביום שמלאו להם שלש שנים, ביקש ברכה. רבי אהרן לייב תפס את ידם מספר דקות... ואז פנה ואמר לשמשו: "עדיין הם טהורים, הטהרה ניכרת עליהם, אפשר להחזיקם!" וברך שימשיך כך.

(נר לשולחן שבת")



בא אברך לפני מרן הרב שטיינמן, בבקשה: 'הרב יברך אותנו, אין לנו ילדים'. רבי אהרן לייב אמר לו: "אתה צריך להתחזק במצות כיבוד אב". פתח "תנא דבי אליהו" וקרא את הכתוב שם בזה. תעבור לגור אצל ההורים הזקנים שלך! וכן עשו. עוד באותה שנה בישר לרבינו שמגיע להם מזל טוב. (נר לשולחן שבת" מהר"ר ש"ב)



אברך יקר בעל תשובה חלם שאביו החילוני בא אליו בחלום בבקשה שילמד בשבילו ויגיד עליו קדישים.

בא לראש הישיבה וסיפר לו את החלום. אמר הרב שטיינמן: דבר ראשון, הדבר הכי מבייש זה להיות שנורר אצל הילדים שלך, אין בושה גדולה יותר מזה.

פתאום רבי אהרן לייב השתתק, התכנס פנימה ואז החל לדבר אל עצמו. החל לצעוק על עצמו: "אהרן, אהרן, אל תהיה שנורר, אל תסמוך על הילדים שלך, תלמד שב ותלמד". היה זה מחזה נורא, הסובבים רעדו, השואל ברח מהחדר...

(נר לשולחן שבת")



נסיים בחיך מעניני דיומא, שמעתי בשם הגאון רבי יהודה אריה דינר בחור אחד סיפר: "למדתי הלכות חנוכה בעיון, יצא לי שאני צריך להניח שבע חנוכיות... בחדר, בחלון בחדר. ליד הדלת, במרפסת של החדר, בפתח חדר המדרגות, בחדר האוכל ובכניסה לישיבה. שאלתי, היכן עלי להתחיל להדליק, כדי שלא יהיה הפסק, חצי שנה שאלתי את ראש הישיבה שלי והוא לא ידע להגיד תשובה... המשיך וסיפר: "לבסוף הלכתי לשאול את מרן רבי אהרן לייב, הוא אמר לי שאני פטור, שוטה לא חייב להדליק..." למעשה הבחור נהנה מהתשובה, רבינו העמיד אותו על מקומו..."

(נר")

סיפר ידידי הרה"ג א"ב: היה זה לפני כעשרים שנה, באחד הריכוזים החרדיים בארץ הקודש נפתח חדר עם שיטת לימוד יהודית, עם כל השינויים בלט שינוי אחד והוא שאת לימוד האותיות א' ב' תלמד גננת ולא מלמד כנהוג.

כדרכם של ישראל החל פולמוס נרחב בנושא... גם לאור זה שהחדר התהדר בנשיאותו של רבינו בעל "אילת השחר".

כיון שבני החל ללמוד שם בגן, החלטתי לברר את הדברים לאשורם ולא בין המתווכחים, המוחים והצועקים נסעתי לבני ברק ונכנסתי אל הקודש פנימה.

הצגתי את הדברים והשאלה לפני רבי אהרן לייב, כשהזכרתי שיש ויכוחים סוערים בנושא הוא חיך... אך לגופה של שאלה חזר לרצינות והשיב בכובד ראש כאומר בא תלמד משהו:

"בשביל ללמד א' ב' דרושים שני תנאים א. הרבה חום ואהבה. ב. הרבה יראת שמים. מה לעשות זה מצוי יותר אצל נשים מאשר אצל אנשים!"

(נר לשולחן שבת")



מעשה בידידי שנולדה לו בת במזל טוב. רצה לקרוא לה על שם סבתו, דא עקא שהיה לה שם אידישאי... כיון שנולדה בחנוכה החליטו לקרוא לה יהודית, ולהוסיף את השם של הסבתא.

אלא שסבו הפחידו, אמר לו: 'ראה מה עלה בגורל אותה בת משפחה שהוסיפו לה שם נוסף על שם הסבתא, זה לא פשוט יש קפידא...'

לא ידע מה יעשה... אוי לי מסבי ואוי לי על בתי... במצוקתו, הלך לבקש עצה מרבי אהרן לייב, אליו היה מאד מקורב.

רבינו אמר: "ראשית, תעשה מה שאתה רוצה, ההורים קובעים את שם התינוק. שנית, מת לא מקלל, הוא לא יכול להזיק לילד!"

(נר לשולחן שבת")



"ויקח יהודה אשה לער בכורו ושמה תמר". (ל"ח ו')
יש יותר טובים

הרה"ג נתן צבי כהן, סיפר: "כשנולדה נכדתי נכנסתי עם בני להתברך אצל מרן, אמרנו לו שקראו את שמה תמר על שם אשתו ע"ה, ואגב זה ביקשתי שיברך אותה שתזכה לבעל כמו ראש הישיבה. עשה תנועת ביטול בידו ואמר: "ניין-לא, יש יותר טובים..."

(ספר "קניני תורה" הנמצא במכשב הדפוס)



הגאון רבי אהרן לייב שיבח מאד באוזני הגאון רבי יעקב אדלשטיין את מידת הישרות בה ניחן רבה של אחת מקהילות בני התורה בבני ברק בציינו את שמו.

כידוע רבי אהרן לייב עורר וחיזק רבות לקבל שבת מוקדם, חצי שעה לפני השקיעה. וראה בזה חשיבות וזכות עצומה לבטל צרות וגזירות קשות.

העסקנים עברו בין הרבנים וכולם חתמו על הקריאה הזו. כאשר באו אל אותו רב שכונה, להפתעתם סירב לחתום. כאשר שאלוהו, מדוע אינו חותם, השיב: "אצלי בבית לא אוכל לעמוד בזה כעת..."

(נר לשולחן שבת")

נביא את אחד ממכתבי בזה: אדר שני תשע"א - "באתי לעורר על קדושת שבת אשר היא מאד חמורה ומצד שני אפשר לזכות על ידי שמירת דיניה מאד. כרגיל אנשים קרוב לשקיעה מאד לחוצים ובאים לידי קטטות... ולפעמים מתוך לחץ עושים דבר האסור אחר שקיעת החמה.

טוב להתרחק ולמנוע לעשות דברים האסורים בשבת חצי שעה לפני השקיעה... ושכר עושיה אין לשער. חזקו בזה ותזכו לכל טוב ברוחניות ובגשמיות."

אהרן י. לייב שטיינמן



ידידי הרה"ג אליהו ש. נסע צפונה אל הצדיק רבי דוד אבוחצירא בבקשת תפילה. בין הדברים הזכיר שהוא היה בענין זה כבר אצל הרב שטיינמן. רבי דוד הגיב מידי: "אם כך, למה באת אלי?! זה מיותר!"

(נר לשולחן שבת")